

Riedsútstel

Ried	: 21 april 2022
Agindapunt	: 6
Status	: Meningvormend/Besluitvormend
Program	: Programma 7 - Volksgezondheid en Milieu
Eardere behanneling	: Informatiecarrousel 14 april 2021
Portefûljehâlder	: Dhr. J. Spoelstra
Amtner	: Dhr. J.W. van Dalen
Taheakke	: 1. Aanbiedingsbrief met ontwerpbegroting 2023 FUMO
Saak- en stiknûmer	: Z2022-01098 / S2022-05675

Underwerp

Ontwerpbegroting 2023 FUMO

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2023 FUMO en hierover de volgende zienswijze bij de FUMO in te dienen:
 - Akkoord te gaan met de ontwerpbegroting 2023;
 - FUMO te vragen de werkprocessen verder te stroomlijnen (lean and mean), en daarmee de ureninzet te verminderen en de kwaliteit te verbeteren;
 - FUMO te vragen in de periodieke rapportages inzicht te geven in de effecten van de in 2022 gestarte nieuwe sturings- en financieringssystematiek en een analyse te geven hoe de productie zich verhoudt tot de productienormen (kengetallen) en hoe de processen en de productie verder kunnen worden verbeterd;
 - FUMO te vragen om loon- en prijsstijgingen zo veel mogelijk op te vangen binnen de eigen begroting en kritisch te kijken naar de taken en uitzettingen. Zo nodig ook door voor te stellen bepaalde activiteiten niet meer of anders uit te voeren;
 - FUMO te vragen de bedrijfsvoering aan te laten sluiten bij recent aangenomen nieuwe wetten (de Wet Open Overheid, de nieuwe wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (Wbtr)). Deze wetten kunnen namelijk ook van invloed zijn op de bedrijfsvoering van de FUMO en de onderliggende relatie met onze gemeente.

Koarte gearfetting

Op basis van de ontwerpbegroting 2023 van de FUMO bedraagt de deelnemersbijdrage voor Achtkarspelen € 404.000 (1,6% hoger dan de bijdrage 2022 van € 398.000). Dit past binnen de meerjarige gemeentebegroting. Het college stelt de raad voor akkoord te gaan met de ontwerpbegroting 2023, bij FUMO het belang van het verder stroomlijnen van de werkprocessen te benadrukken en FUMO te vragen periodiek te rapporteren over de resultaten (en kengetallen) van de onlangs ingevoerde sturings- en financieringssystematiek.

Foech ried/kolleezje

Als deelnemer in deze Gemeenschappelijke Regeling (GR) wordt de gemeenteraad, op grond van artikel 28 van de GR FUMO in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de ontwerpbegroting. Daarna kan het Algemeen Bestuur van de FUMO met inachtneming van de zienswijze een besluit nemen over de begroting.

Ynlieding

Alle Friese gemeenten hebben de uitvoering van een aantal milieutaken uitbesteed aan de Gemeenschappelijke Regeling FUMO.

Voor onze gemeente gaat het om de basistaken (wettelijk verplicht om dat gezamenlijk uit te voeren) en een beperkt aantal aanvullende (plus)taken. De FUMO is een organisatie met 150 formatieplaatsen met een jaarlijkse begroting van € 17,3 miljoen. De lasten bestaan voor 80% uit personeel en 20% uit materiële kosten. De lasten worden gedekt uit de bijdragen van deelnemende gemeenten (samen 56%), provincie Fryslân (39%) en overig (5%).

Het Dagelijks Bestuur van de FUMO heeft de ontwerpbegroting 2023 opgesteld en aan de deelnemers gevraagd om voor 13 mei 2022 een eventuele zienswijze kenbaar te maken. Het Algemeen Bestuur van de FUMO zal dan in juni 2022 de begroting 2023 vaststellen, rekening houdend met de zienswijzen van de deelnemers.

Te berikken effect

De begroting is onderdeel van het reguliere begrotingsproces. Hiermee worden de financiële kaders voor de uitvoering van de FUMO-taken vastgesteld. De gemeenteraad kan invloed op de definitieve begroting uitoefenen door een zienswijze in te dienen. Het Algemeen Bestuur van de FUMO kan die zienswijze dan betrekken bij de besluitvorming over de begroting.

Argumenten

In de FUMO-begroting 2023 is rekening gehouden met reguliere indexering van prijzen (1,2%) en lonen (3,2%), waarvan 1% voor periodieke loonstijgingen. Gemiddeld is de indexering 2,9%. Verder is rekening gehouden met een lichte stijging van het aantal basistaakbedrijven (autonome groei) en een beperkt aantal wijzigingen in de plustaken.

Daarnaast heeft de FUMO twee structurele budgetuitbreidingen in de begroting opgenomen: € 190.000 extra budget voor het verhogen van de flexibele schil (inhuur personeel; krapte op de arbeidsmarkt) en € 200.000 voor nieuw ontwikkelbudget. Voor onze gemeente is dat € 9.000 per jaar. Tegenover deze budgetuitbreiding staat dat de incidentele transitiebijdrage van € 625.000 per jaar (€ 15.000 voor onze gemeente) is vervallen. Deze transitiebijdrage gold voor 2019 t/m 2022 en was bedoeld om de basis op orde te brengen en voor de dekking van ingehuurd personeel.

Beide budgetuitbreidingen zijn essentieel. Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt voor gekwalificeerd personeel is een beperkte verhoging van het inhuurbudget nodig. Verder is een structureel ontwikkelbudget nodig om verdere procesverbeteringen te realiseren en om doelmatiger te werken. Dat ontwikkelbudget is een vervolg op de eerdere transitiebijdrage om de basis op orde te brengen en kan gezien worden als een investering die zich uiteindelijk moet laten terugverdienen in het realiseren van de productienormen (kengetallen) en daarmee een lagere ureninzet voor de uitvoerende taken (afhandeling vergunningen, meldingen en toezicht).

Over de ontwerpbegroting 2023 van de FUMO nog het volgende:

- FUMO hanteert voor de basistaken een integraal uurtarief van € 110,90. Dat is 5,5% hoger dan het uurtarief 2022 € 105,00 en van 2021 (€ 104,50). In het uurtarief 2023 is zowel de reguliere prijs- en loonindex als de budgetuitbreidingen voor inhuur en ontwikkelbudget verdisconteerd;
- In de begroting staan enkele collectieve taken die niet op uurbasis, maar op basis van een verdeelsleutel worden verrekend;
- Voor Achtkarspelen zijn dit: Ketentoezicht (afgerond € 29.000) plus Implementatie Omgevingswet, en overige collectieve taken (samen afgerond € 14.000);
- Voor de bedrijfsvoering (inclusief management) heeft FUMO € 7,1 miljoen begroot. Dat is 41% van de gehele FUMO-begroting 2023. In 2022 was de bedrijfsvoering nog begroot op € 6,4 miljoen (38,3% van de begroting).

In het programma bedrijfsvoering zit vanaf 2022 niet alleen de overhead (denk aan management, ICT, huisvesting en financiële en organisatorische ondersteuning), maar ook de kosten voor adviezen, monitoring en beleids- en organisatieontwikkeling.

Eerdere jaren heeft onze gemeente een zienswijze ingediend over de hoogte en de stijging van de overhead en over de productienormen. Deze onderwerpen blijven actueel.

- Over de overhead: in 2022 heeft een verschuiving plaatsgevonden van directe inzet (in de programma's vergunningverlening en toezicht) naar indirecte, ondersteunende inzet (in het programma bedrijfsvoering). De oude norm voor overhead is daardoor niet meer bruikbaar. In plaats van de oude norm is het relevant de kosten van het programma bedrijfsvoering en het integrale uurtarief te monitoren.

Gelet op de recente invoering van de nieuwe sturings- en financieringssystematiek lijkt het nu nog te vroeg om een norm vast te leggen, maar is het wel belangrijk de vinger aan de pols te houden.

- Over de productienormen: FUMO is samen met de deelnemers bezig met verbeteringen om de productie te verhogen en de productienormen (kengetallen) te halen. Dat is een taai en tijdrovend proces. Met invoering van de uniforme mandatering (gepland vanaf juni 2022) en met de verbeteringen en vereenvoudiging van de sturingsrapportages (gepland vanaf 2022) en monitoring zijn op korte termijn al stappen vooruit te zetten.

Voorgestelde zienswijze

Voorgesteld wordt de volgende zienswijze bij de FUMO in te dienen:

- Akkoord te gaan met de ontwerpbegroting 2023;
- FUMO te vragen de werkprocessen verder te stroomlijnen (lean and mean), en daarmee de ureninzet te verminderen en de kwaliteit te verbeteren;
- FUMO te vragen in de periodieke rapportages inzicht te geven in de effecten van de in 2022 gestarte nieuwe sturings- en financieringssystematiek en een analyse te geven hoe de productie zich verhoudt tot de productienormen (kengetallen) en hoe de processen en de productie verder kunnen worden verbeterd;
- FUMO te vragen om loon- en prijsstijgingen zo veel mogelijk op te vangen binnen de eigen begroting en kritisch te kijken naar de taken en uitzettingen. Zo nodig ook door voor te stellen bepaalde activiteiten niet meer of anders uit te voeren;
- FUMO te vragen de bedrijfsvoering aan te laten sluiten bij recent aangenomen nieuwe wetten (de Wet Open Overheid, de nieuwe wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (Wbtr)). Deze wetten kunnen namelijk ook van invloed zijn op de bedrijfsvoering van de FUMO en de onderliggende relatie met onze gemeente.

Alternativen

Het is ook mogelijk geen zienswijze in te dienen.

Kanttekenings/risiko's

Vanaf 2022 vindt afrekening van de FUMO-taken plaats op basis van de werkelijke ureninzet, terwijl voorheen de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving werden verrekend op basis van een normbedrag per inrichting. Met dit gewijzigde financieringsmodel kan budgetoverschrijding (risico voor gemeente) of budgetonderschrijding (risico voor FUMO) ontstaan. Voor FUMO als gemeente is het spannend hoe dat uitpakt. Dat proberen we voor onze gemeente op te vangen door gedurende het jaar beter de ureninzet te monitoren en op basis daarvan de uitvoering bij te stellen.

Daarnaast heeft de FUMO de effecten van de invoering van de Omgevingswet (nu voorzien per 1 januari 2023) nog niet in de begroting verwerkt. Dat komt omdat de financiële effecten

nog niet bekend zijn. Zodra de financiële effecten hiervan duidelijk zijn, zal FUMO met een aangepaste begroting komen.

Finânsjes

De deelnemersbijdrage 2023 van onze gemeente aan de FUMO wordt verwerkt in de begroting 2023. Dit past in onze bestaande meerjarenbegroting als we rekening houden met een reguliere prijsindex.

Voor Achtkarspelen is de begrote ureninzet 2023 nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van 2022. De begrote deelnemersbijdrage 2023 bedraagt € 381.000 (0,9% hoger dan de bijdrage 2022 van € 398.000). Op basis van de werkelijke ureninzet 2021 is dat realistisch. Het (nu nog onbekende) financiële effect van de Omgevingswet is hier nog niet in meegenomen.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

N.v.t.

Kommunikaasje

N.v.t.

Yntegraliteit

N.v.t.

Previnsje

N.v.t.

Gearwurking

Dit voorstel is op enkele kleine verschillen na gelijk voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel.

Ferfolchtrajekt

Na de besluitvorming in de gemeenteraad wordt een kopie van dit raadsvoorstel met de zienswijzen aan FUMO verzonden. Het dagelijks bestuur van de FUMO zal de zienswijzen meenemen in het definitieve voorstel aan het algemeen bestuur van de FUMO. In juni zal het algemeen bestuur van de FUMO de begroting 2023 vaststellen.

Evaluaasje

Onze AB-vertegenwoordiger volgt de ontwikkelingen kritisch en zorgt dat u indien nodig wordt geïnformeerd. De informatie (de AB-stukken) zijn ook voor de raad beschikbaar op de website van de FUMO (www.fumo.nl). De AB-vergaderingen zijn daarnaast ook openbaar toegankelijk. Middels de jaarstukken wordt de raad geïnformeerd over het gevoerde beleid van de FUMO en vindt de financiële verantwoording plaats.

Buitenpost, 29 maart 2022

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. mr. O.F. Brouwer

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 29 maart 2022,
punt nr.: 6;

gelet op het aangenomen amendement 'Toekomstige kostenstijgingen door Omgevingswet compenseren door bestaande taken op lager niveau uit te voeren';

Beslút:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2023 FUMO en hierover de volgende zienswijze bij de FUMO in te dienen:
 - Akkoord te gaan met de ontwerpbegroting 2023;
 - FUMO te vragen de werkprocessen verder te stroomlijnen (lean and mean), en daarmee de ureninzet te verminderen en de kwaliteit te verbeteren;
 - FUMO te vragen in de periodieke rapportages inzicht te geven in de effecten van de in 2022 gestarte nieuwe sturings- en financieringssysteem en een analyse te geven hoe de productie zich verhoudt tot de productienormen (kengetallen) en hoe de processen en de productie verder kunnen worden verbeterd;
 - FUMO te vragen om loon- en prijsstijgingen zo veel mogelijk op te vangen binnen de eigen begroting en kritisch te kijken naar de taken en uitzettingen. Zo nodig ook door voor te stellen bepaalde activiteiten niet meer of anders uit te voeren;
 - FUMO te vragen de bedrijfsvoering aan te laten sluiten bij recent aangenomen nieuwe wetten (de Wet Open Overheid, de nieuwe wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (Wbtr)). Deze wetten kunnen namelijk ook van invloed zijn op de bedrijfsvoering van de FUMO en de onderliggende relatie met onze gemeente.
 - FUMO te vragen om bij de toekomstige wijziging van de begroting als gevolg van de Omgevingswet ook de optie uit te werken om dit budgetneutraal te doen door de eventuele kostenstijgingen, waarvoor het Rijk de gemeenten niet compenseert, op te vangen door het op een lager niveau uitvoeren van bestaande taken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 21 april 2022.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. mr. G.J. Andringa

Dhr. mr. O.F. Brouwer